

مثنوی
فلاخن و
شاه شیر

نبرد اتابک لرستان با تیمور لنگ

و گزیده اشعار

شاعر: علیرضا حکیم

انتشارات پراکنده

سرشناسه: حکیم، علیرضا، ۱۳۳۶ -
عنوان و نام پدیدآور: مثنوی فلاخن و شمشیر: نبرد اتابک لرستان با تیمور لنگ
و گزیده اشعار / شاعر علیرضا حکیم
مشخصات نشر: خرم آباد، نشر پراکنده، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری: ۱۷۲ ص؛ مصور
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۳۷۱-۴-۰
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه: ص. ۷۸
موضوع: نمایه
موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۴
موضوع: Persian poetry - 20th century
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ م ۸۳۳۵ ک/ ۸۳۴۱ پ
رده بندی دیوبی: ۱/۶۲ فا ۸
شماره کتابشناسی ملی: ۴۳۴۰۱۶

پراکنده

عنوان: فلاخن و شمشیر

شاعر: علیرضا حکیم

ناشر: انتشارات پراکنده

صفحه‌آرایی: حسین اسماعیلی

طراح جلد: کمیل الهی‌پان

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵/۱۰۰۰ - عدد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۳۷۱-۴-۰

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

تمام حقوق محفوظ است

مراکز پخش:

۱. مدیریت: بخش خرم‌آباد-میدان ناصر خسرو-خیابان رودکی- روبه‌روی دبیرستان دخترانه فرهنگیان، تلفکس: ۳۳۴۴۰۵۲۶ / ۰۶۱۵۹۴۸۷۶ / mt.parnyan@gmail.com / ۱. انتشارات استان
۲. آسمان خرم‌آباد، خیابان امام خمینی، نرسیده به میدان امام حسین (ع)، طبقه همکف دانشگاه امام حسین (ع)، تلفن: ۰۶۶۳۳۴۱۸۸۱۵ / ۲. پاتوق کتاب خرم‌آباد خیابان شهید مطهری، سه راه اول، روبه‌روی بانک صادرات، تلفن: ۰۹۱۰۷۷۵۵۱۷۴ / ۳. کتابفروشی انجمن قلم ایران تهران، میدان جمال‌الدین اسدآبادی، ۰۲۱-۸۸۰۴۸۹۱۵
۴. نهاد کتابخانه‌های عمومی استان لرستان

۶.....	پیشگفتار.....
۹.....	در مورد اتابک افراسیاب دوم.....
۱۰.....	شجره‌نامه‌ی اتابکان لر بزرگ.....
۱۳.....	فلاخن و شمشیر.....
۱۴.....	آغاز سخن.....
۱۸.....	ریزه شدن تیمور با گیو راوندی.....
۲۴.....	شماره دادن به افراسیاب در مورد حمله‌ی تیمور.....
۳۲.....	رویه شدن تیمور با اتابک افراسیاب.....
۴۴.....	حمله تیمور به خراسان.....
۴۸.....	وارد شدن سپاه تیمور به خراسان.....
۵۲.....	حمله‌ی تیمور به قنصی رومیار و یزدجرد.....
۵۷.....	اسیر شدن اتابک ملک‌عزالدین پسرش.....
۶۰.....	آزادی اتابک ملک‌عزالدین و همراهان او.....
۶۲.....	کشته شدن اتابک ملک‌عزالدین.....
۶۴.....	قیام سیدی احمد.....
۶۸.....	جنگ احمد لر با شاه‌رخ.....
۷۱.....	پایان سخن.....
۷۸.....	منابع و مآخذ.....
۷۹.....	گزیده اشعار.....
۸۰.....	سخن شاعر.....
۱۴۷.....	رباعی.....
۱۶۱.....	دوبیتی‌ها.....
۱۶۹.....	نکبیت.....

این قوم دلیر همواره در مقابل تدابیر بیگانگان رشادت هایی مثال زدن از خود نشان داده اند؛ و هر یک از حضرات قوم لر پررنگ بوده، آثار آن نیز مشهود می باشد.

باتوجه به کوهستانی بودن منطقه هیچ گاه دشمنان و نیروهای گویان جرات ماندن در این سرزمین را در طولانی مدت به خود ندادند و به صورت موقت خرابی هایی به بار آورده و پس از آن مجبور به ترک سرزمین لرستان شده اند.

با مطالعه تاریخ این سرزمین درمی یابیم هر جا لرها با حکومت

مرکزی همیار بوده؛ بی شک پیروزی و موفقیت نصیب حکومت مرکزی شده است و هر جا لرها خود را کنار کشیده‌اند، دولت مرکزی شکست را متحمل شده است و یا به دردسرافتاده است. مثلاً در جنگ عثمان‌ها و شاه عباس صفوی هنگامی که شاهوردی خان آخرین اتابک لرستان نیروهای خود را به عقب می‌کشاند، پیروزی عثمان‌ها رقم می‌خورد و همچنین در جنگ هشت ساله عراق و ایران که به دفاع مقدس نامگذاری شده است، نیز لرستان بیشتر از هر ایل و تنبلی ایرانی بیگ حماسه‌هایی خلق کرده، که در تاریخ ثبت و ماندگار شد، که مرکز بحال توصیف آن در این دفتر نمی‌گنجد.

در عهد تیمور، بار بار به لرستان به دلایل واهی و به قصد سرکوبی و چپال لرستان لشکرکشی کرد؛ و هر بار لرها با وجود این که از امکانات جنگی و تربیتی برخوردار نبودند، تیمور به سختی توانست بر آنان فایق آید و بدون آن که نصیب چندانی از این جنگ‌ها حاصل کند؛ باترس و اضطراب بابل، باور، مجبور به ترک لرستان شد. تیمور در کتاب منسوب به رد، به «منم تیمور جهانگشا» به این گفته‌ها اعتراف می‌نماید. و به شجاعت، تعجب، غیرت و نهایت وطن‌پرستی لرها، همواره رشک می‌ورزد و آرزوی داشتن چنین افرادی در بین لشکریان خود را در سر می‌پرورد.

به هر حال جنگ تیمورلنگ و افراسیاب، اتابک لر بزرگ که در سال (۷۵۱ تا ۷۴۰ ق) حکومت کرد به روشنی به قلم تیمورگورکان آمده؛ هر چند خالی از گرافه‌گویی و اغراق نمی‌باشد؛ اقامی شود دریافت که در مقابل سپاهیان تا دندان مسلح تیمور، چه

دلاوری‌هایی از خود نشان داده‌اند و با توجه به این که به روشنی به آداب و رسوم و وسایل جنگی و طرق مبارزه لرها، اشاره‌ی مفصل داشته، خیلی هم بی‌ربط ننوشته و با کُتب تاریخی دیگر چون «روضه‌الصفاء - جلد ۴ - صفحات ۳۶۲۶ تا ۳۶۳۶» مطابقت دارد. هر چند در مقابل تاریخ‌نویسان دیگر، دچار اندک تناقضاتی می‌باشد؛ اما به قول مولانا:

«آب دریا را اگر نتوان کشید هم به قدر تشنگی، باید چشید»
این سبب با توجه به مطالعه‌ی این داستان که به واقعیت شبیه می‌باشد و گواه‌های تاریخی دیگر، عقیده دارم ایستادگی لرها در دفاع خود را زاری چون تیمورگورکان، به یک حماسه‌ی ملی شباهت دارد. دفاع از خاک و ناموس لرها، خلق یک حماسه است.

پس بر آن شدم؛ به سبب بسیاق شاهنامه‌ی فردوسی این جنگ را به حماسه‌ای مصنوع تبدیل کنم؛ زیرا لایق قوم ایرانی‌الاصل لر، کمترین کار، همین باشد. «چه قبول افتد و چه در نظر آید!» در اینجا لازم می‌دانم از استاد «علی‌اکبر انتظامی» که در ویرایش و تصحیح این مجموعه، مرا یاری کردند تشکر ویژه نمایم.

با عرض احترام
علیرضا حکیم
۱۳۹۵ - خرم‌آباد